

## پیشگیری از مسمومیت ناشی از سوءمصرف مواد مخدر و محرک

۱. ناخالصی‌های موجود در انواع مواد مخدر، مانند سرب در برخی موارد از خود ماده مخدر مرگبارتر می‌باشند.
۲. مشکلات خانوادگی، طلاق، بیکاری، فقر و بحران‌های روحی از عوامل مستعد کننده فرد به سوءمصرف مواد می‌باشند.
۳. فرآورده‌های قلبی تمجیزک و نورجیزک، نه تنها سبب ترک اعتیاد نمی‌شوند بلکه در اغلب آن‌ها مواد سمی و کشنده وجود دارد.
۴. فرآورده‌های مخدر و اعتیاد زای "پان" یا "پراگ" برخلاف ادعای مطرح شده مبنی بر خوشبوکنندگی دهان و یا ترک سیگار، سبب بروز اعتیاد می‌گردند.
۵. مسمومیت با مواد مخدر یکی از مرگبارترین انواع مسمومیت‌ها محسوب می‌گردد.
۶. آیا می‌دانید بر اساس گزارش‌های موجود مصرف حتی یک عدد قرص اکستازی، منجر به مرگ شده است.
۷. سوءمصرف شیشه گرچه ظاهر فرد معتاد را سریعاً دگرگون و قابل‌شناسایی نمی‌کند، ولی اعتیاد به آن به مراتب خطرناک‌تر از مواد مخدر دیگر است.
۸. امتحان کردن مصرف مواد در جمع دوستان و از روی کنجکاوی، آغاز حرکت در مسیر بی‌بازگشت اعتیاد است.
۹. سکت‌های قلبی و مغزی، تشنج، نارسایی کبد و کلیه و تخریب سلول‌های مغزی و عضلانی از عوارض مسمومیت با قرص اکستازی و شیشه می‌باشند.
۱۰. مصرف مواد توهم‌زا مانند حشیش، اکستازی، LSD و شیشه می‌توانند سبب بروز حوادث مرگبار مانند سقوط از ارتفاع، تصادف، نزاع، ارتکاب به جنایت و خودکشی در فرد مصرف‌کننده شوند.
۱۱. مصرف انواع داروهای هورمونی باهدف بدن‌سازی در جوانان می‌تواند سبب بروز عوارض وخیمی مانند عقیمی، نارسایی قلبی و کبدی، کوتاهی قد و بزرگ شدن سینه در مردان و پرمویی و خشونت صدا در خانم‌ها گردد.
۱۲. آیا می‌دانید مصرف هم‌زمان مواد مخدر با برخی از داروهای خواب‌آور و آرام‌بخش می‌تواند سبب بروز مسمومیت‌های شدید و حتی مرگ در فرد مصرف‌کننده گردد؟
۱۳. مسمومیت با مواد مخدر یکی از علل مهم مرگ ناشی از مسمومیت‌های شیمیایی در بسیاری از کشورها است.
۱۴. قاچاقچیان برای دستیابی به سود بیشتر و برای اضافه شدن وزن مواد، به مواد مخدر مانند تریاک، فلز سرب می‌افزایند که این امر سبب مسمومیت حاد با سرب و مرگ معتادان می‌گردد.

۱۵. استفاده خودسرانه از فرآورده‌های قاچاق و بدون مجوز جهت بدن‌سازی و پرورش اندام در جوانان، خطر ابتلا به انواع اختلالات جسمی و روانی را برای مصرف‌کننده در بردارد.

۱۶. در برخی از باشگاه‌های بدن‌سازی و ورزشی داروهای هورمونی دامی به جوانان و نوجوانان عرضه می‌شود. فرزندانمان را از عواقب مصرف این داروها آگاه نماییم.

۱۷. آیا می‌دانید یکی از عوارض روانی سوء‌مصرف استروئیدهای آنابولیک در جوانان، پرخاشگری و بروز رفتارهای ضداجتماعی است؟

۱۸. تزریق مواد مخدر از طریق سرنگ‌های آلوده، غیر استریل و مشترک با خطر بروز انواع بیماری‌های عفونی خطرناک مانند ایدز و هپاتیت همراه است.

۱۹. استعمال سیگار در نوجوانان و جوانان، اولین گام در جهت حرکت به سوی اعتیاد و سوء‌مصرف مواد است.

۲۰. آیا می‌دانید درمان اعتیاد به مواد مخدر، فرآیندی طولانی و زمان‌بر است؟

۲۱. هرگونه تغییرات رفتاری غیرعادی و ناگهانی مانند گوشه‌گیری، بی‌خوابی، بی‌حوصلگی، پرخاشگری، غیبت از محل کار و تحصیل، بی‌نظمی و ناامیدی در فرزندان خود را جدی گرفته و در پی بررسی علت آن باشید.

۲۲. افزایش سطح آگاهی در مورد عوارض ویرانگر اعتیاد و آموزش صحیح پیشگیری از بروز سوء‌مصرف مواد، اساسی‌ترین گام در مبارزه با این بلای خانمان‌سوز است.

۲۳. مصرف ناپجای استروئیدهای آنابولیک در جوانان جهت بدن‌سازی و رقابت‌های ورزشی با خطر بروز عوارض قلبی و عروقی مانند ازدیاد فشارخون و نارسایی قلبی همراه است.

۲۴. آیا می‌دانید موارد متعددی از مرگ‌های ناگهانی در اثر سوء‌مصرف داروهای نیروزا در ورزشکاران حرفه‌ای در جهان گزارش شده است؟

۲۵. برخلاف ادعای برخی سودجویان، غرغره کردن و یا نوشیدن الکل منجر به پیشگیری و درمان بیماری کرونا نمی‌شود.

۲۶. راه‌های پیشگیری از مسمومیت با انواع الکل، عدم مصرف خوراکی آن و دور نگه داشتن الکل و حلال‌های دیگر از دسترس کودکان است.

۲۷. علائم مسمومیت با الکل، اختلال تعادل، دو بینی، اختلال حافظه، کما، وقفه تنفسی و مرگ می‌باشد.

۲۸. الکل موجود در مشروبات الکلی، دهان شویه‌ها، ژل الکلی آتش‌زا می‌توانند ایجاد مسمومیت نمایند.

۲۹. متانول نوعی الکل است که بسیار سمی بوده و در مشروبات الکلی قاچاق و دست ساز، ضدیخ و برخی از حلال ها وجود دارد.

۳۰. علامت مسمومیت با متانول در چشمها، شامل ترس از نور، تاری دید، برفکی شدن دید و کوری می باشد.

۳۱. سردرد، تهوع، استفراغ و اختلال در تعادل اسید-باز بدن فرد مسموم از علائم مسمومیت با متانول است که در صورت عدم درمان منجر به مرگ فرد خواهد شد.

۳۲. شایعترین علت مسمومیت با متانول مصرف مشروبات دست ساز و تقلبی می باشد. هم چنین الکل صنعتی ممکن است دارای مقادیر قابل توجهی متانول باشد.

۳۳. از آنجا که متانول به عنوان حلال در محلولهای چاپ و تکثیر، چسبها، رنگ و جلادهنده، به عنوان سوخت چراغ الکلی و حتی به عنوان یک عامل ضدیخ در محلولهای شیشه شوی اتومبیل مورد استفاده قرار می گیرد، ممکن است مسمومیت با این ماده در محیط خانه رخ دهد.

۳۴. باتوجه به این که در بیشتر اورژانسهای کشور دسترسی به امکانات آزمایشگاهی برای تعیین سطح سرمی متانول وجود ندارد، شناسایی فرد مسموم از روی تظاهرات بالینی دارای اهمیت است و انجام اقدامات درمانی سریع، چه بسا می تواند منجر به نجات جان فرد مسموم شود.

۳۵. علائم اولیه مسمومیت با متانول معمولاً در عرض ۰/۵ تا ۴ ساعت ایجاد می شود که به صورت تهوع، استفراغ، درد شکمی، سردرد، گیجی و خواب آلودگی است. معمولاً بیماران در این مرحله به پزشک مراجعه نمی کنند.

۳۶. علائم اصلی مسمومیت با متانول پس از ۶ تا ۲۴ ساعت آغاز می شود. ممکن است فرد دچار اختلال بینایی مانند تاری دید، دید برفکی، تغییر میدان بینایی، ترس از نور، دوبینی و حتی کوری کامل شود.

۳۷. بعد از گذشت ۲۴ ساعت، وضعیت بالینی فردی که با متانول مسموم شده است، هر ساعت بدتر می شود. تشنج و اغما از دیگر علائم مسمومیت با متانول است که می تواند منتهی به مرگ شود.

۳۸. توصیه می شود در صورت مشاهده علائم اولیه در فردیکه به نوعی با الکل و متانول در تماس بوده است، فرد مسموم هرچه سریعتر به مراکز درمانی منتقل و اقدامات درمانی برای رفع سمیت و تثبیت بیمار صورت پذیرد.